

Anvisning om kommun-, övrig offentlig och privat finansiering (ur arbets- och näringsministeriets brev 645/023/2009 av 27.2.2009)

12. KOMMUNFINANSIERING OCH ÖVRIG OFFENTLIG SAMT PRIVAT FINANSIERING SOM KAN ANSES SOM MEDFINANSIERING TILL ESF OCH ERUF

I programdokumenten som uppgjorts av medlemsstaterna och godkänts av kommissionen definieras den nationella finansierings storlek.

12.1. Finansieringstabeller i ESF- och ERUF-programmen

Programdokumentens finansieringstabeller är uppgjorda i enlighet med rådets förordning och kommissionens förordning om verkställande.

ESF-programmet för Fastlandsfinland

I kapitel 10 i programdokumentets finansieringstabeller "Finansieringsplan 2007 – 2013" definieras ESF-tillgångarnas och de nationella offentliga tillgångarnas storlek samt EU:s finansieringsandel för hela den offentliga finansierings del. I den första finansieringstabellen åtskiljs endast ESF-finansieringen årligen för Östra Finlands och övriga Finlands del. I den andra tabellen åtskiljs ESF-finansieringen och den nationella offentliga finansieringen per verksamhetslinje för hela programperioden samt för varje verksamhetslinjes ESF-procent.

Finansieringstabellerna innehåller ingen definition av vilken EU-procenten är i de olika delarna av Fastlandsfinlands ESF-program. I finansieringstabellerna definieras inte heller den enskilda finansieringsandelen, eftersom EU:s finansieringsandel har beslutats uträknas explicit utgående från den offentliga finansieringen.

Södra, Västra, Norra och Östra Finlands ERUF- program

I programdokumenten är finansieringstabellerna presenterade per verksamhetslinje och ett sammandrag finns i kapitlet "Finansieringsplan". I finansieringstabellerna som ingår i ERUF-verksamhetsprogrammen presenteras ERUF-tillgångarna, mängden nationell offentlig och privat finansiering samt EU:s finansieringsandel av den offentliga totala finansieringen i procent. Dessutom presenteras ERUF-finansieringens årliga fördelning på programnivå.

12.2. Medfinansieringsförhållanden

Eftersom programmen är avsedda att förverkligas i en anda av kompanjonskap förutsätts i regel även finansiering från andra instanser än EU och staten. Finansiering som beviljats av det förmedlande organet kan huvudsakligen utgöra 100 % endast gällande tekniskt stöd, i projekt som myndighetens själv verkställer¹ och i projekt som verkställs som offentlig upphandling.

Kommun- och övrig offentlig finansiering kan även beviljas för projekt i en större grad än den minimimängd som definierats i samband med budgeteringen för statens finansieringsandel. I dylika fall behöver finansieringsinstansen inte beakta kommun- och övrig offentlig finansiering som en post som minskar statens finansieringsandel.

¹ Exempelvis när projektet består av kostnader av verksamhetsutgiftstyp, såsom projektchefens lön eller anskaffning av tjänster.

Finansieringsinstansen skall emellertid försäkra sig om att den per verksamhetslinje uträknade EU-stödprocenten inte överstiger den mängd som angetts i programdokumentet. EU-stödprocenten beräknas för all offentlig finansiering. Enligt artikel 2, punkt 5 i den allmänna förordningen avses med offentliga utgifter verksamheternas offentliga finansieringsandel som härstammar från statens, regionala eller lokala myndighetens budget eller från strukturfonderna som hänförs till Europeiska gemenskapens budget eller övriga utgifter.

Kommunala och övriga offentliga medel som skall rapporteras separat, (t.ex. av kommunen utbetalade löner), skall beaktas som medfinansiering även under programperioden 2007-2013, för att programdokumentets delfinansieringsförhållanden skall kunna förverkligas. Ifall ingenting annat framgår av författningsgrunden kan det förmedlande organet enligt eget tycke i varje enskilt fall godkänna hela kommunfinansieringen som en finansiering som skall rapporteras separat eller som en s.k. naturaprestation. Naturaprestationer kan godtas förutsatt att dessa är motiverade ur projektets innehålls och målsättnings synvinkel.

Godtagbarheten förutsätter alltid en tillförlitlig utredning av finansieringsinstansen angående naturaprestationernas samband med projektets utgifter och finansiering samt att naturaprestationen individualiseras och bestäms innan stödet beviljas. Det maximala värdet av naturaprestationen som ingår i finansieringsandelen, (projektets egen finansiering), för andra än stödmottagaren/stödmottagarna regleras inte i 6 § 3 mom. förordningen om stödberättigande utgifter på annat sätt än genom att uppställa en begränsning som förutsätts i artikel 56, 2 stycket, punkt c i allmänna förordningen, d.v.s. att stöd inte får betalas för kostnader som godkänts som naturaprestation.

ESF-programmet för Fastlandsfinland

Utgångspunkten för budgeteringen för finansieringstabellerna och statensfinansieringsandel i ESF-programmet för Fastlandsfinland är att EU-finansieringen och den nationella offentliga finansieringens förhållande i den nationella andelen och Södra och Västra Finlands andel är 40 (EU)/60 (nationellt offentligt). I Östra och Norra Finland är det motsvarande förhållandet 50/50. För alla programmets delar är fördelningen av den offentliga finansieringen mellan staten och kommunen samt övrig offentlig finansiering 75 (staten)/ 25 (kommunen och övrig offentlig). I de nationella delarna och Södra och Västra Finlands delar är kommun- och den övriga offentliga finansieringens andel av den totala offentliga finansieringen 15 % och i Norra och Östra Finland 12,5 %.

På basis av dessa uppgifter har det uppgjorts finansieringstabeller för nationellt bruk, som skall ligga till grund för budgeteringen och stödja för en noggrannare uppföljning av programmets verkställande.

Andelen privat finansiering är inte definierad i programdokumentet för ESF-programmet för Fastlandsfinland eller i finansieringstabeller för nationellt bruk. Det är ändå befogat att ordna privat finansiering för verkställande av projekten eftersom detta stärker företagets och andra privata instansers bindningar till projektet och på detta sätt främjas övergången från praxis som utvecklats inom projekten till s.k. normal verksamhet.

För att sökandena skall behandlas likvärdigt strävar man alltid efter att ordna privat finansiering i de fall när den egentliga förmånstagaren i projektet är en privat organisation. Ifall inget annat framgår av den specifika lagstiftningen gällande finansieringens förvaltningsgren eller av övrig lagstiftning, föreslås den privata finansieringsandelen vara 25 % av projektets totalfinansiering.

Den privata finansieringen kan även förverkligas i form av andelar som skall rapporteras separat eller som naturaprestationer, t.ex. arvode för personalen i företaget som deltar i projektet. I projektets verkställares bokföring rekommenderas mängden privat finansiering ändå utgöra minst ca 7 % av projektets totalfinansiering, vilket motsvarar den realiserade mängden i ESF-projekten under programperioden 2000-2006.

Varje förmedlande organ övervakar insamlingen av offentliga och privata finansieringsandelar i sina projekt. Det förmedlande organet kan avvika från de ovannämnda anvisningarna för privata finansieringsandelar av vägande och motiverade skäl vilka skall dokumenteras.

ERUF-programmen

I ERUF-åtgärdsprogrammen varierar EU-finansieringens och den nationella offentliga finansieringens förhållande så att den i Södra och Västra Finlands program utgör 40/60 och i Östra och Norra Finlands program 50/50. Fördelningen av det nationella offentliga stödet mellan staten och kommunerna (+ övrig offentlig) finansiering varierar från ett program till ett annat så att förhållandet i ERUF-åtgärdsprogrammen totalt utgör 75 (staten)/25 (kommun- och övrig offentlig samt motsvarande utgifter).

I ERUF-programmen är den privata finansieringens storlek definierad i varje programdokument så att dess andel i olika program varierar mellan 42 - 55 %.

12.3. Definition av kommunfinansiering

Under strukturfondsperioden 1995- 99 grundade sig fördelningen mellan kommunala och privata medel endast på den juridiska formen hos finansieringsandelens källa. Under programperioden 2000 - 2006 började man i definitionen av den kommunala och privata finansieringsandelen ta i betraktande det finansierande privaträttsliga sammanslutningens styrkeförhållanden rörande ägande, finansiering och beslutanderätt och företagets verksamhetsnatur.

Kommunfinansieringen utgörs därför av all kommunens eller kommunen underställda myndigheters eller kommunförbunds, (t.ex. landskapsförbunds), finansiering. Finansiering som tilldelas ett projekt av en privaträttslig sammanslutning, såsom ett aktie- eller övrigt bolag samt en stiftelse och förening utgör huvudsakligen en privat finansieringsandel. En privaträttslig förenings finansieringsandel kan ändå i enskilda fall utgöra kommunfinansiering, ifall förutsättningarna nedan uppfylls, när kommunen:

- direkt eller indirekt besitter en majoritet av aktiekapitalet eller annat betydelsefullt kapital;
- kontrollerar majoriteten av aktiernas eller andelarnas röstetal, eller
- har möjlighet att tillsätta mera än hälften av medlemmarna i förvaltnings-, lednings- eller övervakningsorganen.

Dessutom förutsätts att verksamheten är baserad på skötsel av uppgifter som hör till kommunens verksamhetsområde. Ifall drivandet av verksamheten sker med ekonomisk risk och genom att tävla på marknaden med andra serviceproducenter är det fråga om privat finansiering. Vid bedömningen kan man även beakta sammanslutningens övriga finansieringsbas, till exempel till vilken del verksamheten finansieras med rörelsevinst och i hur hög grad med allmänt verksamhetsstöd (statsunderstöd) beviljat av myndigheterna eller med Penningautomatföreningens understöd för allmännyttig verksamhet. För dessa privaträttsliga sammanslutningars del förutsätter definitionen därför en helhetsbedömning i varje enskilt fall.

Aktiebolagens ägande- och bestämmandeförhållanden framgår av handelsregistret samt av bolagsordningen och delägarregistret. Den allmännyttiga naturen framgår i sin tur av företagets bolagsordning.

Som kommunfinansiering anses (i alla stödformer)

- 1) självfinansierade delen för förut fastställda sammanslutningar och bolag när de själva ansöker om stöd eller genomför projektet samt
- 2) finansiering av bidragstyp av förut fastställda sammanslutningar och bolag (inte alltså finansiering av lånetyp) för ansökaren av stödet.

Kommunfinansiering behöver inte erhållas i lika hög grad för alla verksamhetslinjer och för alla projekt men det förmedlande organet skall försäkra sig om att kommunfinansieringen och övrig offentlig finansiering och motsvarande offentliga utgifter insamlas i tillräckligt hög grad för projektet så att de specifika EU-procenterna för varje verksamhetslinje inte överskrider de summor som nämns i programdokumenten. Det är skäl att kontinuerligt följa med medfinansieringsförhållandena eftersom det kan vara svårt eller till och med omöjligt att korrigera dessa i efterskott.

Den planerade andelen kommunfinansiering samt övrig offentlig finansiering för projektet inverkar på den av myndigheterna beviljade finansierings (EU/Staten) medfinansieringsproportioner.

12.4. Definition av övrig offentlig finansiering

Utöver statens kompletterande finansiering² och kommunfinansieringen kan även annan finansiering ordnas för projektet. Sådan finansiering härstammar t.ex. från organisationer som mottar finansiering för sin normala verksamhet i form av statsunderstöd. Bl.a. Arbetshälsoinstitutets och Penningautomatföreningens självfinansieringsandel anses utgöra övrig offentlig finansiering. Även exempelvis församlingarnas finansiering utgör även övrig offentlig finansiering.

Övrig offentlig finansiering som ordnas för projektet i kombination med kommunfinansiering och motsvarande offentliga utgifter skall beaktas i den finansiering som beviljas av myndigheterna, (EU/Staten), så att de specifika EU-procenterna för varje verksamhetslinje inte överskrider de summor som nämns i programdokumenten.

12.5. Privat finansiering

Övriga aktie- och andra bolag, samt stiftelser och föreningar än de som nämns i kapitel 3 utgör privaträttsliga sammanslutningar och deras finansieringsandel antecknas som privat finansiering.

Andelen privat finansiering har behandlats i kapitel 2.

12.6. Rapportering om kommun- och övrig offentlig finansiering och privat finansiering

De förmedlande organen som använder sig av medel från strukturfonderna skall försäkra sig om att förverkligandet av projektbeslutet för kommun- och/eller övrig offentlig finansiering sker i enlighet med projektplanen. Organen skall i granskningen om stödberättigande behandla dessa finansieringsuppgifter på samma sätt som projektets övriga dokument som hör till bokföringen, kostnads-

² Med statens kompletterande finansiering avses i budgeten särskilt omnämnda tillgångar som hör till EU:s kompletterande finansieringsmoment

kalkylen och finansieringsplanen och skall granskas. Även verkställandet av den privata finansieringsandelen i enlighet med projektplanen skall uppföljas och övervakas. Uppföljning av finansieringen av ERUF-projekt som grundats i EURA 2007-systemet sker i Tuki2000-systemet.

Ifall en kommun- eller privat finansiär har betalat sin andel regressivt så att den kommunala eller privata andelen av finansieringen i ansökan om utbetalning är större än de förverkligade kostnaderna skall i ansökan om utbetalning antecknas högst den andel av den förverkligade finansieringen som inte överskrider de kostnader som hittills förverkligats. En regressiv finansieringsandel får inte i ett för tidigt skede förvandlas till finansiering för projektet eftersom finansieringen då realiserar snabbare än själva projektet. Ur uppföljningssystemets synvinkel är detta inte tekniskt möjligt. Det förmedlande organet och projektets verkställare kan sinsemellan överenskomma om i hurdana rater kommunfinansieringen eller den privata finansieringen skall realiseras.

Bokföringslagens 3:2 § krav på riktiga och tillräckliga uppgifter förutsätter att den bokföringsskyldige inte antecknar andra inkomst- och utgiftsposter i sin balansräkning än sådana som har ett samband med den egna processen för förverkligande av kostnader. Bokföringslagen innehåller inget särskilt stadgande om behandlingen av kundtillgångar eller motsvarande tillgångar i bokföringen.

Bokföringsnämnden har i sina utlåtanden 2002/1683 och 2003/1685 behandlat bokföring av tillgångar som skall förmedlas och rekommenderar att en skild bokföring förs för kundtillgångar eller att dessa avskiljs från förmedlarens bokföring innan uppgörande av bokslut. Avvikande från de nämnda utlåtandena rekommenderas det i de allmänna riktlinjerna för kommunalavdelningarnas balansräkning att förmedlade lån och andra motsvarande uppdrag där kommunen erhåller en betalning av uppdragsgivaren för att förmedla denna till en tredje part skall antecknas som uppdragens tillgångar och kapital i kommunens eller kommunförbundets balansräkning.

En dylik delvis debitering av kommunala eller privata medel är också möjlig när staten fungerar som projektets verkställare. När TE-centralen eller arbets- och näringsministeriet fungerar som projektets verkställare skall förfarandena i anvisningarna om projekt som genomförs av myndigheterna själva följas.